

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **P.**, zastúpenému JUDr. M. M., proti povinnému **E. V.**, zastúpenému JUDr. M. F., **o vymoženie 3176,65 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp.zn. 9 Er 890/2009, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. septembra 2010, sp.zn. 14 CoE 243/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a**.

Oprávnenému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Lučenec uznesením z 27. mája 2010, č.k. 9 Er 890/2009-52 námietkam povinného proti exekúcii vykonávanej súdnym exekútorom JUDr. R. K. pod sp.zn. Ex 8390/09, v časti čo do výšky úroku z omeškania presahujúceho 10 % ročne zo sumy 2 854,70 € vyhovel a v časti o vymoženie istiny nie menej ako 1 889,80 € nevyhovel. Rozhodol tak s poukazom na ustanovenia § 50 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (Exekučný poriadok) v spojení s ustanovením § 45 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 517 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Dospel k záveru, že denný úrok z omeškania vo výške 0,25% z dlžnej sumy je úrokom, ktorý odporuje dobrým mravom. Preto námietkam povinného proti exekúcii v časti prevyšujúcej úrok z omeškania vo výške o 8 percentuálnych bodov viac ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu počnúc dňom 15. februára 2009 (čo predstavuje úrok z omeškania vo výške 10%) vyhovel. Námietkam povinného proti vymoženiu istiny

vo výške nie menej ako 1 889,80 € (rozdiel medzi istinou navýšenou o 96% ročne a istinou navýšenou o 20% po odpočítaní sumy riadne zaplatenej povinným podľa splátkového kalendára) nevyhovel z dôvodu, že povinný so zaplacením poplatku za poskytnutie úveru vo výške 72 000 Sk vyjadril pri podpisovaní zmluvy súhlas. Uviedol, že v samotnom texte zmluvy, v úvodnej časti, je jednoznačne a určito vyjadrené to, že veriteľ (oprávnený) sa zaväzuje poskytnúť dlžníkovi (povinnému) úver vo výške 100 000 Sk a dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 72 000 Sk. Taktiež z predloženej úverovej zmluvy vyplýva, že úver bol poskytnutý povinnému ako podnikateľskému subjektu, bez toho, aby si ho oprávnený (veriteľ) nejakým spôsobom zabezpečil.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie oprávneného a povinného uznesením z 28. septembra 2010, sp.zn. 14 CoE 243/2010 uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým námietkam povinného proti exekúcii vykonávanej súdnym exekútorom JUDr. R. K. pod sp.zn. Ex 8390/2009, v časti čo do výšky úroku z omeškania presahujúceho 10% ročne zo sumy 2 854,70 € vyhovel, zmenil tak, že námietkam povinného proti exekúcii vykonávanej súdnym exekútorom JUDr. R. K. pod sp.zn. Ex 8390/2009, v časti čo do výšky úroku z omeškania presahujúceho 10% ročne z dlžnej sumy nevyhovel. Konštatoval, že v danom prípade nešlo o dôvody, ktoré pripúšťa Exekučný poriadok ako okolnosti, pre ktoré môže povinný vzniesť námietky podľa § 50 ods. 1 Exekučného poriadku. Poukázal na to, že predmetom námietok môžu byť len okolnosti, ktoré nastali až po vzniku exekučného titulu. Mal za to, že pokiaľ aj osobitná právna norma, konkrétne zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v ustanovení § 45 ods. 1 písm. c/ umožňuje exekučnému súdu z určitého špecifického dôvodu exekučné konanie zastaviť, je potrebné vychádzať z tejto právnej úpravy, ktorá takýto postup umožňuje buď na návrh povinného, alebo aj bez návrhu za naplnenia predpokladov ustanovených v § 45 ods. 1 a 2 tohto zákona. Námietky vznesené z týchto konkrétnych dôvodov a spochybňujúce exekučný titul však, vychádzajúc zo zákonnej úpravy Exekučného poriadku, nemôžu byť procesným prostriedkom, ktorým by mohol povinný cestou týchto námietok po doručení upovedomenia o začatí exekúcie docieľiť jej zastavenie. Poznamenal, že procesná ochrana povinného z dôvodu namietania sčasti nezákonnosti vedenia exekúcie môže byť zabezpečená inými procesnými prostriedkami v súlade s Exekučným poriadkom; nič nebráni tak povinnému, ako aj exekučnému súdu, aby postupoval v zmysle ustanovenia § 45 ods. 1, prípadne 2 zákona

o rozhodcovskom konaní, pokiaľ budú naplnené zákonné podmienky pre takýto procesný postup.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie povinný, ktorý navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že exekúciu vyhlási za neprípustnú a zastaví ju v súlade s § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, alebo tak, že námietkam povinného proti exekúcii v časti o vymożenie istiny nie menej ako 1 889,80 € a námietkam v časti čo do výšky úroku z omeškania presahujúceho 10% ročne vyhovie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. a § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súdy opreli svoje rozhodnutia len o procesné ustanovenia, ktoré si vyložili zužujúco, neprimerane skutkovému stavu veci, obchádzajúc ustanovenia o dobrých mravoch a rozhodli v rozpore so smernicou Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Mal za to, že rozhodcovská doložka bola v čase uzavierania zmluvy o úvere neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavierania zmluvy. Rozhodcovské konanie sa teda konalo bez riadneho zmocnenia strán a teda rozhodcovský rozsudok nie je riadnym exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Taktiež mal za to, že v predmetnej zmluve o úvere došlo k viacerým porušeniam dobrých mravov. Rozpor s dobrými mravmi videl v neprimerane vysokej odmene za poskytnutie úveru, ako aj v neprimeranej výške dohodnutých úrokov z omeškania. Poukázal na to, že úrok z omeškania vo výške 0,25% denne nebol medzi subjektmi dohodnutý individuálne, ale vo všeobecných podmienkach, ktoré povinný nemal možnosť ovplyvniť. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberal skutkový a právny stav veci.

Oprávnený sa k dovolaniu povinného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), preskúmal uznesenie odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie povinného nie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním je možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je podľa zákona (§ 242 ods. 1 O.s.p.) viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi a obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež inými vadami konania, pokiaľ tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzujú podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale aj podľa ich obsahu.

Vzhľadom na vyššie uvedenú zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Výskyt hore uvedených väd v konaní nezistil.

I keď povinný na odôvodnenie dovolania uviedol, že postupom odvolacieho súdu mu v danej veci bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), z obsahu jeho dovolania je zrejmé, že namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom.

Podľa dovolacieho súdu v konaní odvolacieho súdu nedošlo k vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle predmetného ustanovenia treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho

procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov a nie nesúhlas s právnym posúdením veci.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak na ňu dovolanie nepoukazuje, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej základom je porušenie iných procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Procesné vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. nevyšli v dovolacom konaní najavo.

Dovolateľ v dovolaní namieta, že uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 35 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví,

a/ z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,

b/ ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ alebo

c/ ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon

rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b/ alebo c/.

Ustanovenie § 45 zákona o rozhodcovskom konaní umožňuje „nápravu“ niektorých nezákonností rozhodcovského konania. Rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom s určitými špecifikami. Na rozdiel od iných exekučných titulov zákon oprávňuje súdy, aby v konaní o nútenom výkone rozhodcovského rozsudku vedenom či už podľa Občianskeho súdneho poriadku alebo Exekučného poriadku, toto konanie zastavili na návrh, ale aj bez návrhu, ak rozhodcovské konanie nemalo vôbec prebehnúť, pretože predmetom sporu bola vec, ktorá nemôže byť podľa § 1 predmetom rozhodcovského konania, alebo predmetom sporu bola vec už rozhodnutá. Tiež vtedy, keď rozhodcovský rozsudok je v rozpore so zákonom, alebo je v rozpore s dobrými mravmi, alebo ním prisúdené plnenie je nemožné. Nie je podstatné, že nebola podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 50 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (ďalej len Exekučný poriadok) povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. To isté platí, ak sa namieta, že oprávnený alebo povinný nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule. Námietky musia byť odôvodnené a na dodatočne uvedené dôvody sa neprihliadne. Ak po podaní námietok exekútor upustil od vykonania exekúcie (§ 46), o námietkach netreba rozhodnúť.

Námietky proti exekúcii nie sú opravným prostriedkom povinného; sú jeho procesnou obranou proti neprípustnej exekúcii, ktorých účelom je zastavenie exekúcie alebo upustenie od vykonania exekúcie z dôvodov taxatívne ustanovených v zákone.

Námietky proti exekúcii nie sú opravným prostriedkom, ktorým by sa napádalo rozhodnutie štátneho orgánu (exekučný titul). Je to procesný prostriedok, ktorým možno vyvolať začiatok incidenčného sporu o prípustnosť exekúcie. Smeruje proti exekúcii, nie proti exekučnému titulu, proti upovedomeniu o začatí exekúcie, prípadne povereniu na vykonanie exekúcie.

Vyššie citovaný § 50 ods. 1 Exekučného poriadku kategoricky ustanovuje, že povinný môže vzniesť proti exekúcii námietky vtedy, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jej vymáhateľnosti alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. Predmetom námietok môžu byť teda skutočnosti procesného i hmotného práva, ktorých spoločným znakom je, že tieto skutočnosti nastali až po vzniku exekučného titulu.

V danej veci bol exekučným titulom rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR 07299/2009 z 30. júna 2009, ktorým bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu 3 176,65 € spolu s 0,25% úrokom z omeškania denne zo sumy 2 854,70 € od 15. februára 2009 do zaplattenia a nahradiť trovy konania v sume 573,37 €.

Povinný podal proti exekúcii námietky z dôvodu existencie iných dôvodov, pre ktoré je exekúcia neprípustná, keď s poukazom na ustanovenie § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov mal za to, že priznanie 0,25% denného úroku z omeškania z dlžnej sumy, ako aj konanie oprávneného pri uzavieraní zmluvy o úvere, bolo v rozpore s dobrými mravmi.

Z uvedeného je zřejmé, že povinný v námietkach proti exekúcii nenamietal skutočnosti, ktoré nastali až po vzniku exekučného titulu, jeho námietky nesmerovali proti exekúcii, ale smerovali proti exekučnému titulu a spochybňovali jeho obsah, čo je vzhľadom k § 50 ods. 1 Exekučného poriadku taxatívne stanovujúceho dôvody, pre ktoré jediné môžu byť exekučné námietky podané, neprípustné. Rozpor exekučného titulu s § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov teda nie je dôvodom na vyhovenie námietkam povinného proti exekúcii vznesených v zmysle § 50 ods. 1 Exekučného poriadku.

Dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že exekučný súd je oprávnený a zároveň aj povinný skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku z hľadísk uvedených v ustanovení § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov a exekučné konanie prípadne zastaviť, nie však na základe námietok povinného proti exekúcii vznesených z tohto dôvodu.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd postupoval vo veci správne, keď uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým námietkam povinného proti exekúcii v časti čo do výšky úroku z omeškania presahujúceho 10% ročne zo sumy 2 854,70 € vyhovel, zmenil tak, že týmto námietkam povinného proti exekúcii nevyhovel.

Z uvedeného vyplýva, že dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nie je daný a keďže neboli zistené ani ďalšie dôvody uvedené v § 241 ods. 2 O.s.p., ktoré by mali za následok nesprávnosť dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie povinného podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

V dovolacom konaní úspešnému oprávnenému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti povinnému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2011

JUDr. Vladimír M a g u r a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová